

4 decembrie 2015

Dj8 nr. 499

Aviz
la proiectul de lege privind compensarea
tarifelor la energia electrică și gazele naturale
(nr. 464 din 12.11.2015)

Examinînd proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și Legii nr. 780/2001 privind actele legislative, invocăm următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

3. Proiectul de lege are drept scop compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale furnizate consumatorilor casnici conform noilor tarife aprobate în anul 2015 de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Astfel, se propune ca furnizorul de energie electrică și gaze naturale să încaseze de la consumatorii casnici plata pentru energia electrică și gazele naturale consumate conform tarifelor reglementate de pînă la majorare, iar diferența dintre valoarea tarifului de pînă la majorare și după aprobarea noului tarif să fie transferată direct furnizorului de energie electrică și gaze naturale din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor.

4. Privitor la concordanța proiectului cu prevederile legislative

1) În conformitate cu art. 131 alin. (4) din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern.

În acest sens, invocăm și Hotărîrea Curții Constituționale nr.29 din 22.05.2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, prin care Curtea Constituțională apreciază că, „în sensul art. 131 alin. (4) din Constituție, orice amendament, care atrage majorarea sau

reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, este necesar să fie considerat ca o modificare, care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, prevăzute în legea anuală a bugetului, și în calitate de modificare, astfel de amendament poate fi adoptat numai după ce acesta este acceptat de Guvern”.

În temeiul normelor constituționale, o dispoziție legală ce ar încălca această corelație este neconstituțională, astfel încât un proiect de lege inițiată cu nerespectarea ei este neconstituțională.

Prin urmare, având în vedere că proiectul de act legislativ comportă majorări a cheltuielilor bugetare, iar orice amendament la legea bugetară anuală trebuie să fie adoptat cu respectarea regulilor stabilite la art. 131 alin. (4) din Constituție, proiectul de lege nu poate fi supus adoptării fără acceptarea acestuia de către Guvern.

2) Art. 131 alin. (6) din Constituție dispune, că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Obligativitatea stabilirii sursei de finanțare în cazul majorării cheltuielilor bugetului de stat este prevăzută și în Legea nr. 847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

Art. 11 alin. (5) din această lege prevede, că după adoptarea legii bugetare anuale:

a) nici un proiect de lege, altul decât privind modificări la legea bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit;

b) nici o lege, alta decât privind modificări la legea bugetară anuală, care prevede reducerea excedentului bugetului de stat aprobat sau majorarea deficitului bugetului de stat aprobat nu poate fi adoptată.

Este de notat, că nota informativă la proiect nu conține careva detalii referitoare la sursa de finanțare a cheltuielilor bugetare preconizate pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și gaze naturale.

3) Nota informativă nu este însoțită de o expertiză financiară, care este obligatorie pentru evaluarea proiectului de act legislativ, condiție stabilită la articolele 20 și 22 alineatele (1) și (5) din Legea nr. 780/2001. Potrivit alin. (5) al acestui articol, expertiza financiară are menirea de a contribui la coordonarea proiectului cu legislația financiară în vigoare, precum și evaluarea cheltuielilor financiare pentru realizarea noilor reglementări, prevedere care comportă un caracter obligatoriu la elaborarea proiectelor de legi cu impact financiar.

4) În conformitate cu art. 41 din Legea nr. 847/1996, în caz de necesitate, Guvernul prezintă Parlamentului un proiect de rectificare a legii bugetare anuale. La capitolul respectiv, reținem că Guvernul a prezentat Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2015, cu nr. de înregistrare 397 din 20.10.2015, proiect care a fost adoptat la 20.11.2015 prin Legea nr.200.

Totodată, în temeiul art. 46 din Legea finanțelor publice și responsabilități bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, anul bugetar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie, respectiv, execuția bugetară se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an. Astfel, propunerea legislativă poate fi supusă examinării de către Guvern în contextul elaborării proiectului bugetului de stat pe anul următor.

5) Ideea principală care a stat la baza implementării propunerii legislative constă în susținerea materială a consumatorilor casnici, ținând cont de starea social-economică existentă în Republica Moldova.

Cu titlu de informare, relevăm că în procedură legislativă se află proiectul de lege cu privire la energia electrică (nr. de înregistrare 430 din 03.11.2015) și proiectul de lege cu privire la gazele naturale (nr. de înregistrare 432 din 03.11/2015). Proiectele respective conțin prevederi referitoare la protecția consumatorilor vulnerabili, fiind protejați prin politici de protecție socială, astfel, consumatorii vulnerabili pot beneficia de măsuri speciale de protecție în condițiile stabilite în actele normative din domeniul protecției sociale.

De asemenea, în cazul consumatorilor vulnerabili, furnizorul poate aplica mecanisme de susținere pentru a evita întreruperea furnizării energiei electrice acestei categorii de consumatori, inclusiv în cazul neachitării la timp a facturilor de plată pentru energia electrică consumată.

6) Proiectul de lege face trimitere la Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 154/2015 din 18 iulie 2015 privind tarifele la gazele naturale, hotărâre care a fost abrogată prin Hotărârea Agenției privind tarifele la gazele naturale nr. 244/2015 din 13.11.2015.

II. Privitor la respectarea cerințelor de elaborare a actelor legislative, obiectăm următoarele.

Reglementări privitoare la sistematizarea și structura normelor actului legislativ se conțin în Legea nr. 780/2001. Art. 33 alin. (1) din această lege prevede, că în cadrul acțiunii de sistematizare a conținutului actului legislativ, elementele textului se grupează în funcție de proporțiile actului, respectiv,

articolele se pot grupa în secțiuni, secțiunile se pot grupa în capitole, iar capitolele se pot grupa în titluri.

Ținând seama de natura și structurarea împărțirii logice a dispozițiilor de conținut cuprinsă în proiectul de act legislativ supus avizării, relevăm, că această structurare este potrivită actelor legislative cu mare întindere (conținut voluminos) și nicidecum, unui asemenea proiect de act legislativ. Prin urmare, materia propusă spre reglementare în proiect urmează a fi sistematizată și structurată ținându-se cont de prevederea art. 33 alin. (1) din Legea. nr. 780/2001.

În concluzie, menționăm că proiectul de lege urmează a fi supus reexaminării, cu luarea în considerare a obiecțiilor prezentului aviz.

Șef Direcție
Ion Creangă

Ex. I.Băieșu
Tel:2-70